

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/47/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518201665
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3518201665.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovvej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne: Q. C., trvale bytom C. XXX, O., zast. JUDr. Annou Kašparovou, advokátkou so sídlom Malinovského 43, Nové Mesto nad Váhom, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.679,45 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 8. júla 2020, č.k. 6Csp/24/2018-61, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalobkyni **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3.679,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 9.5.2018 do zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a výrokom II. žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplataenia sumy 3.679,45 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia, ktoré spočívalo v neoprávnenom zrazení jej mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy.

3. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa 7.11.2008, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 796,65 eur. Za poskytnutie úveru žalovaný žiadal od žalobkyne poplatok vo výške 756,82 eur. Žalobkyňa za poskytnutie úveru mala teda žalovanému splatiť celkovo 1.553,48 eur v 12-tich mesačných splátkach po 129,46 eur, počnúc dňom 14. 1.2009. Pri podpise zmluvy o úvere na zabezpečenie svojich pohľadávok voči žalobkyni zo zmluvy o úvere žalovaný predložil k podpisu žalobkyni dňa 7.11.2008 aj 1/ blanco zmenku a Dohodu o vyplnení zmenky a 2/ Dohodu o zrážkach zo mzdy, v ktorej suma dlhu uvedená nebola, túto sumu mal žalovaný právo doplniť až neskôr [bod 5 VPPPU a bod 1 písm. a) Dohody o zrážkach zo mzdy]. Žalovaný podmienil poskytnutie úveru podpisom zabezpečovacích zmlúv.

4. Z Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 7.11.2008 mal súd prvej inštancie za preukázané, že

a) veriteľ a dlžník uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkovi úver vo výške 796,65 eur a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške

756,82 eur, t.j. celkovo čistku 1.553,48 eur. Pre prípad neuhradenia štyroch po sebe idúcich splátkach sa účastníci dohodli na strate výhody splátok, čím sa stal celý dlh splatný naraz. Takisto v prípade omeškania s úhradou dlhu sa dlžník zaviazal zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške 0,25 % z dlžnej sumy denne;

b) celková výška pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi predstavuje čiastku .....6.152,12 eur..... „(nevyplňovať pri podpise tejto dohody, viď bod č. 5 Všeobecných podmienok Zmluvy o úvere)“, dopísaná rukou. Ďalej z citovanej dohody vyplývalo, že dlžník (žalobkyňa) súhlasí s tým, aby sa uspokojenie pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok a aby jeho zamestnávateľ/vyplácaateľ dôchodku: M., so sídlom P. X, G., zrážal mesačne z jeho mzdy/dôchodku čiastku 295,49 eur a uhradil danú sumu na účet veriteľa (žalovaného).

5. Rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu Spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 21565/09, zo dňa 20.1.2010, bolo rozhodnuté, že Q. C. je povinná zaplatiť spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. sumu vo výške 1.181,52 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.181,52 eur od 19.6.2009 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 1.181,52 eur od 23.10.2009 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 275,38 eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.3.2010.

6. Z Končeného vyúčtovania exekučného konania - daňový doklad zo dňa 1.3.2016 súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého vyplývalo, že bol vymáhaný a vymožený nárok: istina vo výške 1.181,52 eur, úroky z omeškania vo výške 706,26 eur, trovy konania 275,38 eur, prevzatie a príprava právneho zastúpenia 4,68 eur, predexekučná upomienka 49,70 eur, trovy za spisanie zápisnice 51,07 eur, súdny poplatok za vydanie poverenia 16,50 eur, spolu: 2.330,11 eur; trovy súdneho exekútora vo výške 870,11 eur, teda spolu predstavuje vymožená exekučná pohľadávka sumu vo výške 3.200,22 eur. Nakoľko povinný (žalobkyňa) ku dňu 12.03.2015 uhradila celkovú pohľadávku s trovami exekúcie, exekučné konanie bolo v predmetnej veci ukončené.

7. Na základe Žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 6.6.2013, doručenej zamestnávateľovi žalobkyne Y., vyplýva, že ho žalovaný vyzval na vykonávanie mesačných zrážok zo mzdy žalobkyne, pričom výšku mesačných splátok žiadal, aby upravovali podľa príjmu žalobkyne v maximálnej možnej miere, až do úplného splatenia dlhu, t.j. do výšky 6.152,12 eur.

8. Súd prvej inštancie posúdil spornú dohodu o zrážkach zo mzdy. Súd prvej inštancie uviedol, že hoci bola uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Mal preto za právne bezvýznamné, či takáto dohoda vyplýva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania.

9. Dohodu o zrážkach zo mzdy súd prvej inštancie považoval za neprimeranú zmluvnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, pretože nebola individuálne dojednaná, a preto je neplatná. Žalobkyňa nemala možnosť túto odmietnuť, a tak sa považuje za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ide o formulárovú zmluvu, ktorú žalobkyňa ako spotrebiteľ nevedela ovplyvniť a musela ju podpísať v rovnaký deň ako Zmluvu o spotrebiteľskom úvere.

10. Žalovaný ďalej podľa súdu prvej inštancie ničím nepreukázal, že by žalobkyni poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa znenia má byť dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečovaná pohľadávka, ktorú tvoria aj nároky, ktoré nie sú v čase uzatvárania tejto dohody jasné a určité. Spotrebiteľ tak v čase uzatvárania Dohody nemôže vedieť, čo presne bude predmetom prípadných zrážok z jeho mzdy a nemá možnosť sa proti takto uplatneným nárokom brániť. Takéto znenie, konštatoval súd prvej inštancie, svojím obsahom spôsobuje značnú

nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa a spôsobuje absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho neurčitosť aj v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

11. Súd prvej inštancie následne zdôraznil, že úverová zmluva je svojou povahou zmluvou spotrebiteľskou, uzavretou medzi veriteľom, žalovaným ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti o. i. poskytovanie úverov z vlastných zdrojov a spotrebiteľom, žalobkyňou ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Zo zmluvy podľa súdu prvej inštancie nevyplýva, že by žalobkyňa pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, rovnako tak nebolo preukázané, že by žalobkyňa potrebovala spotrebiteľský úver pre potreby svojho zamestnania, nakoľko v tom čase bola riadne zamestnaná.

12. S poukazom na skutočnosť, že zmluva o úvere neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g) až k) zákona o spotrebiteľských úveroch, považoval súd prvej inštancie poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného dokazovania bolo zistené, že žalobkyňa si splnila svoju povinnosť zaplacením dlžnej istiny, príslušenstva, trov rozhodcovského konania, trov právneho zastúpenia, či exekučných trov už ku dňu 12. 3.2015, a nútené vymáhanie prebiehajúce za obdobie od 9/2016 do 10/2017 vo výške 3.679,45 eur bolo tak bezdôvodné, preto súd prvej inštancie žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovel, čo do výšky istiny, ako aj úrokov z omeškania v súlade s § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ako aj v súlade s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z. platného v rozhodnom čase.

13. Súd prvej inštancie žalobe žalobkyne vyhovel v plnom rozsahu, preto žalobkyni priznal proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % podľa § 255 ods. 1 CSP.

14. V zákonom stanovenej lehote proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný.

15. K posúdeniu zmluvy o úvere žalovaný uviedol, že túto nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto nie je namieste vzťahovať na ňu výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka. Je sporné, v súvislosti so zmluvou o úvere, prisúdiť žalobcovi právny status spotrebiteľa, a teda súdom prvej inštancie citované ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa považoval žalovaný za neaplikovateľné. Nakoľko v zmluve je výslovne určený účel uzatvorenia zmluvy - zamestnania -, je dlžník vyňatý spod statusu spotrebiteľa. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na základe akého zákona sa ich zmluvné vzťahy v budúcnosti budú spravovať. K tomu došlo aj v tomto spore. V zmysle VPPÚ sa zmluvné strany dohodli na tom, že ich vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka. Zmluva sa uzatvorila v zmysle § 269 ods. 2 a nasl. Obchodného zákonníka, z čoho jasne podľa názoru žalovaného vyplýva, že iný zákon nie je možné aplikovať. Bola tak bezpredmetné skúmať, či zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

16. Ďalej žalovaný zdôraznil, že výška úrokov nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere uzavretej podľa Obchodného zákonníka. Podstatnou náležitosťou totiž je len záväzok dlžníka popri istine zaplatiť úroky (bez uvedenia ich výšky). Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka totiž od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške stanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

17. Žalovaný upozornil následne na skutočnosť, že v čase uzavretia zmluvy o úvere neexistoval a nebol účinný žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno teda vychádzať iba z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Dôkazné bremeno pritom v otázke primeranosti odplaty znáša žalobca, a nie žalovaný.

18. Žalovaný mal za to, že s odbornou starostlivosťou, s prihliadnutím na dobu, výšku úveru, príjem dlžníka a účel poskytnutého úveru uzatvoril zmluvu o úvere a oboznámil žalobcu s jej jednotlivými

ustanoveniami. V čase uzavretia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným neexistovalo žiadne zákonné obmedzenie zakazujúce poskytovať úver. Veriteľ, teda žalovaný, môže požadovať v súvislosti s poskytnutím úveru okrem úroku z úveru aj poplatok za jeho poskytnutie, rovnako má právo na zabezpečenie svojej pohľadávky či už zmluvnou pokutou, alebo zmenkou. Žalobca v Zmluve o úvere výslovne prehlásil a svoje vyhlásenie potvrdil osobitne svojím podpisom, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. V zmluve o úvere a Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru žalobca vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom Zmluvy (vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Zopakoval, že nakoľko žalobca nemienil použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom.

19. Pri uzatváraní zmluvy sa súčasne zmluvné strany dohodli, že pre prípad, ak by došlo k sporu vyplývajúceho zo zmluvy, uzatvoria nevýhradnú rozhodcovskú doložku. Žalovaný so žalobcom pristúpili k podpisu samostatnej nevýhradnej rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská doložka je uzavretá podľa žalovaného platne, v zmysle ustanovenia § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

20. Žalovaný tiež argumentoval, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

21. Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a na nové rozhodnutie. Zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

22. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Napadnuté rozhodnutie považovala za vecne správne. Odvolací súd žiadala o potvrdenie napadnutého rozhodnutia a o priznanie náhrady trov odvolacieho konania.

23. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdiť. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je správne, odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje a nad rámec toho dopĺňa:

24. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobcovi patrí právny status spotrebiteľa. Formulárove vyznačený účel uzatvorenia zmluvy zaškrtnutím políčka „zamestnanie“, nie je dostatočným pre preukázanie takto uvedeného účelu zmluvy. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania dlžníka ťaží toho, kto to tvrdí. Bezpečným preukázaním nemôže byť len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je zamestnanie prijímateľa úveru a aký konkrétny súvis má úver s takýmto zamestnaním či predmetom činnosti, uzavretie príslušnej zmluvy.

25. Zmluvné postavenie žalobkyne ako spotrebiteľky potom jednoznačne správne viedlo súd prvej inštancie k záveru, že úver musel byť poskytnutý v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch. Keďže úverová zmluva neobsahovala náležitosti stanovené týmto zákonom, súd prvej inštancie správne dovodil, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Platenie úrokov a poplatkov zo strany žalobkyne žalovanému preto nemalo právny dôvod a ako plnenie bez právneho dôvodu potom predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré súd prvej inštancie správne uložil vydať (§ 451 ods. 1 OZ). Nie je preto správny názor žalovaného, že žalované plnenie nepredstavuje ani jednu zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 OZ.

26. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalovanému, nakoľko bola v odvolacom konaní plne úspešná. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).